

[Undervisningsministeren.]

indskrevet 13 børn. Jeg skal i den anledning bemærke følgende.

De tyske skolebygninger blev, som vi vist alle husker, beslåglagt i henhold til lov nr. 500 af 9. oktober 1945 § 10, og den 14. april 1948 nedsatte finansministeriet et udvalg med departementschef Barfod som formand, som skulle overveje spørgsmålet om, i hvilket omfang de beslåglagte skoler kunne tilbagegives. Efter at udvalget havde foretaget en undersøgelse af det foreliggende behov for tyske privatskoler, afgav det den 28. juni 1948 en indstilling om tilbagegivelse af 12 skoler; dette tal er senere forøget til 13 skoler. Blandt disse skoler var også skolen i Tinglev. Det var om denne skole oplyst, at der var anmeldt 15 elever, hvoraf en ikke var skolepligtig, fra 11 familier, og at der ved valget i 1947 var afgivet 323 tyske stemmer eller 28,6 pct. af de afgivne stemmer. Jeg skal ikke lægge skjul på, at der i udvalget var nogen betænkelighed ved at overdrage denne store skole til en skole med så lille et børneantal, men man har altså ment at måtte efterkomme mindretallets ønske i den henseende.

Der var overfor udvalget peget på, at skolebygningen var for stor til det pågældende elevantal, men udvalget mente, at det jo egentlig måtte blive mindretallets sag, om det kunne magte overtagelsen af så stor og kostbar en bygning. Efter at der derefter var foretaget en vurdering af skolebygningen ved statens bygningsdirektorats foranstaltning, afgav udvalget den 14. marts 1949 indstilling til finansministeriet om vilkårene for overtagelsen. Skolen i Tinglev blev vurderet til 100 000 kr. og rektorboligen til denne til 8 200 kr. Det blev tilbudt mindretallet kun at overtage sidstnævnte bygning for 8 200 kr., subsidiært overtage skolebygningen, men uden rektorbolig, for 100 000 kr., og overtagelsen blev derefter berigtiget på følgende måde. Kontant betaltes 10 000 kr., overtagelse af restpant til Tønder Bank 17 543 kr. 50 øre, udstedelse af pantebrev til kommissarius for beslåglagt tysk og japansk ejendom 21 000 kr., udstedelse af pantebrev til staten 51 456 kr. 50 øre, ialt 100 000 kr. Det er i pantebrevet til staten for de 51 456 kr. pålagt skoleforeningen at foretage omprioritering inden 5. april d. å., hvorved der optages størst muligt kreditforeningslån samt lån efter friskoleloven, således at provenuet heraf i første række anvendes til afskrivning på pantebrevet til kommissarius og derefter på pantebrevet til staten. Dette afdrages

isvrigt over 10 år i lige store afdrag fra 11. juni 1951.

Den almindelige betragtning ved behandlingen af disse sager kan formentlig sammenfattes i dette, at de tyske skoler skulle have deres bygninger tilbage på de steder, hvor det skønnes at der kunne genopbygges en livsdygtig skole. Det kan isvrigt oplyses, at mindretallet nu arbejder for indretning af en tysksproget efterskole i den pågældende by, og denne sag er i øjeblikket til behandling i ministeriet.

Forespørgeren (Inger Merete Nordentoft):

Man har ved at træffe denne afgørelse skabt en uro om skolespørgsmålet i Tinglev, som er meget beklagelig, og det samme er tilfældet flere steder. Det er en udbredt opfattelse i danske kredse i Sønderjylland, at vel sejrede flertallet på rigsdagen, således at en lov blev vedtaget om, at hjemmetyskerne i Sønderjylland skulle have de samme rettigheder som andre borgere i landet, men ingen særrettigheder fremfor dem, men i praksis sejrede synspunktet fra 20erne, at hjemmetyskerne skulle have særrettigheder og på denne måde vindes til at blive loyale borgere.

Jeg tror, at det er meget beklageligt, at man har varetaget gennemførelsen af loven på denne måde. Det er givet, at noget af den samme stemning, som hersker i Sydslesvig, denne trang til at komme bort fra det tyske, hersker også blandt hjemmetyskerne i Sønderjylland. Da hjemmetyskerne i Sønderjylland havde haft deres børn i danske skoler en tid, blev de glade for at have dem gående der. Allerede i mellemkrigsårene var der ingen tvivl om, at en del af de børn, der kom i de tyske skoler, der kom under et vist pres, enten et økonomisk pres på deres forældre, som var afhængige af rigere tyske arbejdsgivere, eller en direkte lokken med cykler og andre ting. Dette kunne man være kommet bort fra efter den nye lov, men i Tinglev stiller det sig således, at i det øjeblik tyskerne til deres 13—14—15 børn fik denne store skole, blev det af de ledende tyskere opfattet som en tilkendegivelse af, at man fra undervisningsministeriet, fra den danske stat, regnede med, at det samme antal, som havde gået i tysk skole før besættelsen eller før den 5. maj, igen ville komme til at gå i tysk skole. Man gjorde fra disse ledende tyskeres side et stort arbejde for at tvinge de andre hjemmetyskere til at sætte deres børn i denne tyske skole. Jeg tror, at den højtærede undervisningsminister vil blive bedrøvet, når han